

Domnule Procuror/Procuror-șef/Președinte, [1]

Subsemnatul [2]_, în calitate de _, vă rog să luați act că înțeleg să recuz pe [3]_, pentru următoarele motive [4]

Data

Semnătura,

Domnului Procuror/Procuror-șef/Președinte al [5]_

Explicații teoretice

[1] Natura juridică. Recuzarea este o instituție de drept procesual, la îndemâna părților din procesul penal, prin intermediul căreia un subiect oficial din cadrul organelor judiciare este înlăturat de la rezolvarea unei cauze penale.

1.1. Termenul de introducere. Recuzarea se poate solicita, potrivit art. 51 alin. (1) C. proc. pen., atât în cursul urmăririi penale, cât și în cursul judecății, de îndată ce partea a aflat despre existența cazului de incompatibilitate.

[2] titularul cererii. Potrivit legii, cererea de recuzare poate fi făcută de oricare dintre părțile participante la proces (învinuit, inculpat, parte vătămată, parte civilă, parte responsabilă civilmente). Astfel, după cum rezultă din dispozițiile legii, recuzarea se poate face numai de către părțile din proces, nu și de procuror⁰.

[3] Persoanele care pot fi recuzate. În cursul urmăririi penale se poate recuza persoana care efectuează cercetarea penală sau procurorul care efectuează ancheta penală, iar în cursul judecății se poate recuza procurorul de ședință, grefierul, magistratul-asistent, unul dintre judecători ori întreg completul de judecată sau chiar toți judecătorii de la instanța respectivă.

De asemenea, potrivit art. 54 C. proc. pen., mai pot fi recuzați experții și interpreții.

[4] Motivele recuzării. Motivele de recuzare sunt strâns legate de cazurile de incompatibilitate a unuia sau unora dintre subiecții procesuali oficiali, pentru care legea prevede anumite impedimente în ceea ce privește participarea acestuia/acestora la rezolvarea unei cauze penale concrete. Astfel, se interzice persoanei care se află într-unul din cazurile de incompatibilitate prevăzute de lege de a lua parte la urmărirea penală sau, după caz, la judecarea cauzei, aceasta având obligația legală de a se abține, în caz contrar putând fi recuzată.

Potrivit art. 46-48 C. proc. pen.:

- judecătorii care sunt soți sau rude apropiate între ei nu pot face parte din același complet de judecată (art. 46 C. proc. pen.);
- judecătorul care a luat parte la soluționarea unei cauze nu mai poate participa la judecarea aceleiași cauze

într-o instanță superioară sau la judecarea cauzei după desființarea hotărârii cu trimitere în apel sau după casarea cu trimitere în recurs [art. 47 alin. (1) C. proc. pen.];

- judecătorul care și-a exprimat anterior părerea cu privire la soluția care ar putea fi dată în acea cauză nu mai poate participa la judecarea acesteia [art. 47 alin. (1) C. proc. pen.];
- de asemenea, judecătorul este incompatibil de a judeca dacă, în cauza respectivă: a pus în mișcare acțiunea penală sau a dispus trimitera în judecată ori a pus concluzii în fond în calitate de procuror la instanța de judecată sau a emis mandatul de arestare preventivă în cursul urmăririi penale; a fost reprezentant sau apărător al vreunei dintre părți; a fost expert sau martor; există împrejurări din care rezultă că este interesat sub orice formă, el, soțul sau vreo rudă apropiată [art. 48 lit. a)-c) C. proc. pen.].

Când cererea de recuzare privește întreaga instanță, trebuie să se indice, în concret, pentru fiecare judecător în parte, cazul de incompatibilitate [art. 52 alin. (5) C. proc. pen.].

Cazurile de incompatibilitate a procurorului, a organului de cercetare penală, a magistratului-asistent și a grefierului sunt prevăzute de art. 49 C. proc. pen., iar potrivit art. 54 alin. (1) C. proc. pen., cazurile de recuzare prevăzute de art. 48 C. proc. pen. se aplică în mod corespunzător expertului și interpretului.

Menționăm că, potrivit art. 54 alin. (2) și (3) C. proc. pen., participarea ca expert sau ca interpret de mai multe ori în aceeași cauză nu constituie un motiv de recuzare, însă calitatea de expert este incompatibilă cu aceea de martor în aceeași cauză, calitatea de martor având întâietate.

[5] Organul competent, în cursul urmăririi penale, asupra cererii de recuzare a persoanei care efectuează cercetarea penală se va pronunța procurorul care supraveghează cercetarea penală, iar când este îndreptată împotriva procurorului care efectuează ancheta aceasta se va soluționa de către procurorul ierarhic superior [art. 53 alin. (1) C. proc. pen.]. În cazul în care cererea de recuzare este adresată persoanei care efectuează cercetarea penală, aceasta este obligată să o înainteze,

împreună cu lămuririle necesare, în termen de 24 de ore, procurorului, fără a întrerupe cursul cercetării penale.

În cursul judecății, recuzarea judecătorului, procurorului, magistratului-asistent sau grefierului se adresează președintelui și se soluționează de un alt complet, fără participarea celui care este recuzat. În cazul în care recuzarea privește întreaga instanță, aceasta se soluționează de către instanța ierarhic superioară.